

TİCARET HAYATININ BEREKETİ: İŞ AHLÂKI

أَهْمُ بِقِسْمُونَ رَحْمَتِ رَبِّكَ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَعِيشَتَهُمْ
فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَتَّخِذَ
بَعْضُهُمْ بَعْضًا سُلْحِيًّا وَرَحْمَتِ رَبِّكَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ

Muhterem Müslümanlar!

İnsanoğlu, kendisinin ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin nafakasını temin etmek için rızkını arar. Bu gayeyle her bir insan, Yüce Rabbimizin koyduğu sünnetullâha uygun olarak farklı işler yapar. Kimi işçi, kimi işveren, kimi memur, kimi de amir olarak çalışır. Dünya hayatındaki bu zorunlu görev paylaşımında nice hikmetler vardır. Nitekim Yüce Allah, *“Rabbinin rahmetini onlar mı bölüştürüyorlar? Dünya hayatında onların geçimliklerini aralarında biz paylaştırdık. Birbirlerine iş gördürmeleri için kimini ötekine derecelerle üstün kıldık. Rabbinin rahmeti onların biriktirdikleri şeylerden daha hayırlıdır”* (ez-Zuhruf, 43/32) buyurmaktadır.

Aziz Müminler!

Maddî durumu, makam ve vazifesi ne olursa olsun, insanlar bir tarağın dişleri gibi eşittir. Kul olarak hiç kimsenin diğerinden bir ayrıcalığı veya üstünlüğü yoktur. İş hayatındaki ast-üst ilişkisi Cenâb-ı Hakkın katında insana özel bir konum kazandırmaz. Allah'ın huzurunda insanı değerli kılan ancak imanı, ibadeti, ahlakı ve takvasıdır. Peygamberimiz (s.a.s.) bir hadis-i şeriflerinde bizleri şöyle uyarmaktadır: *“Allah sizin suretlerinize ve mallarınıza bakmaz, ancak kalplerinize ve amellerinize bakar.”* (Müslim).

Kıymetli Müslümanlar!

Bir kimseye iş temin etmek, rızkını helal yoldan kazanmasına ve ailesini geçindirmesine yardımcı olmak büyük iyiliktir. Ancak bu aynı zamanda karşılıklı hak ve sorumlulukları da beraberinde getirir. Bu sorumluluklara riayet edilip karşılıklı haklar gözetildiğinde hem Allah'ın rızası kazanılacak hem de toplum barış ve refah içinde yaşayacaktır.

Rasûlullah (s.a.s.), işçi ile işveren, amir ile memur arasındaki bağı “kardeşlik ilişkisi” olarak vasıflandırmıştır. Kardeşler arasındaki ilişkide ise sevgi ve saygı, şefkat ve merhamet, dayanışma ve yardımlaşma esastır.

Allah Rasûlünün uyarılarını dikkate alan bir

işveren, işçisinin haklarını gözetir. Ona huzurlu bir iş ortamı sağlar. İbadet ve dinlenme gibi ihtiyaçları için gerekli imkânları sunar. Hak ettiği ücreti vaktinde öder. Takatının üzerinde işler yükleyerek onu yıpratmaz. Sağlığını ve hayatını tehlikeye atmaz. İş güvenliğine yönelik bütün tedbirleri alır. İşçisini emanet olarak görür ve onun hakkında Allah'a karşı sorumlu olduğunu bilerek hareket eder. İşçisiyle kardeşçe, insafı, sıcak ve samimi bir ilişki kurar. Sosyal haklardan mahrum, mağdur ve kayıtsız işçi çalıştırmaz.

Muhterem Müminler!

İş hayatının işçiye de yüklediği sorumluluklar vardır. Mümin, Peygamberimizin tavsiyesine uygun olarak işini sağlam yapar. Çalıştığı mekânı, eşya ve malzemeleri kendi malı gibi korur. İşyerinin imkânlarını şahsi ihtiyaçları için kullanmaz. Verimli ve kaliteli bir iş çıkarmadığında bunun haksız kazanç elde etmesine sebep olacağını bilir.

Kamu görevi yürüten kimse de bu hizmeti milletimizin bir emaneti olarak görmelidir. Her hayırlı işin sevabı olduğu gibi, her ihmâl ve hatanın da kul ve kamu hakkı doğuracağını asla unutmamalıdır.

Aziz Müslümanlar!

Yüce Rabbimiz Kur'ân-ı Kerim'de şöyle buyurmaktadır: *“Andolsun, insanı biz yarattık ve nefsinin ona verdiği vesveseyi de biz biliriz. Çünkü biz ona şah damarından daha yakınız. Üstelik biri insanın sağ tarafında, biri sol tarafında oturmuş iki melek de onun yaptıklarını yazmaktadır.”* (Kâf, 50/16-17).

Rabbimizin bu uyarısı gereği, hayatımızın her alanında olduğu gibi, iş dünyamızda da kul-luk bilincine ihtiyacımız vardır. Hepimiz helalinden üretip helal yoldan kazanmaya gayret edelim. Sanat ve zanaat erbabı olarak çırağımıza, kalfamıza, ustamıza sadece meslek öğretmekle kalmayalım. Aynı zamanda erdemi, dürüstlüğü, sadakati, alın terinin ve helal kazancın değerini de öğretilim. Tevazu ve güzel ahlak aşılayalım.

Hutbemi bir kutsî hadis ile bitiriyorum: *“Yüce Allah şöyle buyurur: Kıyamet gününde karşısına bir hasım olarak dikileceğim üç çeşit insan vardır: Bunların birincisi, benim ismimi kullanarak söz verip sözünde durmayan kimse, diğeri hür bir insanı köle diye satıp parasını yiyen kimse, üçüncüsü ise bir işçiyi istihdam edip ondan verim aldığı halde ücretini vermeyen kimsedir.”* (Buhârî).

ЕТИКАТА В РАБОТАТА – БЕРЕКЕТЪТ НА ТЪРГОВСКИЯ ЖИВОТ

أَهْمُ يَفْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ ۗ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَعِيشَتَهُمْ
فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَتَّخِذَ
بَعْضُهُمْ بَعْضًا سَخِرِيًّا ۗ وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ

Уважаеми мюсюлмани!

Човекът търси препитание, за да осигури своята и издръжката на семейството, за което е длъжен да се грижи. Затова всеки човек, по повеля на Аллах Теаля, се занимава с някаква професия. Едни хора са работници, други – работодатели, трети – служители, четвърти – ръководители... В това задължително разделение на професиите има много мъдрост. Затова Всевишния Аллах повелява: *„Нима те разпределят милостта на твоя Господар? Ние разпределяме помежду им тяхното препитание в земния живот и въздигаме едни от тях над други, та едните да се възползват от другите. А милостта на твоя Господар е по-добро от онова, което те трупат“* (ез-Зухруф, 43: 32).

Скъпи вярващи!

Независимо от материално състояние, властта и длъжността им, хората са равни като зъбите на гребена. Нито един раб няма привилегия или превъзходство над друг. Отношенията между подчинения и началника в деловия живот не дават никаква специална позиция на човека при Аллах Теаля. Онова, което повишава степента на раба при Аллах, са неговата вяра, ибадет, морал и страхопочитание. В хадис Пратеника на Аллах (с.а.с.) ни предупреждава с думите: *„Аллах не гледа вашия образ и богатство, а вашите сърца и дела, които вършите“* (Муслим).

Скъпи мюсюлмани!

Да осигуриш работа на даден човек и да му помогнеш да спечели препитанието си по позволен (хелял) начин, за да изхрани семейството си, е голяма добрина. Това обаче води и до взаимни права и отговорности. Когато тези отговорности се зачитат и се спазват правата, хем ще бъде спечелено задоволството на Аллах, хем и обществото ще живее в мир и благоденствие. Мухаммед (с.а.с.) е определил отношенията между работника и работодателя, ръководителя и служителя като „братски“, а основното в отношенията между братята са любовта, уважението, състраданието и солидарността. Всеки работодател, който взема под вни-

мание предупрежденията на Пейгамбера (с.а.с.), винаги ще зачита правата на своя работник и ще му осигури една спокойна работна среда. Ще му предостави възможност за почивка и изпълнение на задължителните ибадети и ще му заплати труда на навреме. Никога няма да го натоварва с работа, която не му е по силите или би могла да застраши неговото здраве и живот. Ще предприеме всички мерки за безопасност по време на работа, тъй като ще приеме своя работник като еманет от Аллах и ще постъпва отговорно към него. Такъв ръководител установява братска и искрена връзка със своите подчинени и никога не ги ощетява както социално, така и материално.

Уважаеми мюсюлмани!

Има отговорности, които работната среда налага и към работника. Вярващият винаги върши работата си по най-добрия начин, в съответствие със съвета на Пейгамбера (с.а.с.). Той пази работното си място, принадлежностите и материалите към него като свои. И осъзнава, че ако не върши ефективно и качествено своята работа, това ще доведе до несправедлива печалба. Същото важи и за държавния служител, който трябва да възприема службата си като поверена от народа. И никога не бива да забравя, че както за добре свършената работа има възнаграждение – севаб, така и за онази, която не е извършена както трябва, ще има наказание, тъй като с това отнема правото на хората...

Скъпи братя!

Всевишния Аллах в Коран-и Керим повелява: *„Сътворихме Ние човека и знаем какво му нашепва неговата душа. Ние сме по-близо до него, отколкото вената на шията му. Отдясно и отляво до него стоят две записващи мелякетата...“* (Каф, 50: 16–17).

В съответствие с това предупреждение на Всевишния Аллах ние се нуждаем от съзнанието, че сме Негови раби както във всички области на нашия живот, така и в работата и търговията. Именно затова всички ние трябва да се стараем да работим и печелим по позволен начин. Като търговци и занаятчии не бива да учим подчинените си само на професията, а трябва да ги учим и на добродетели като честност, лоялност, справедливост, смирение и добър морал.

Завършвам хутбето си със следния кусид хадис: *„Всевишния Аллах казва: „В съдния ден ще се явя като противник на три групи хора: първата от тях са онези, които са обещавали, като са използвали Моето име, след което не са удържали на думата си; втората са онези, които са продали свободен човек като роб и са яли от спечеленото; а третата са онези, които са използвали работник и въпреки че си е свършил работата, не са му платили“* (Бухари).

İMANIN HAYATIMIZDAKİ YANSIMALARI

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً
طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

Muhterem Müslümanlar!

İman, Allah'ın varlığına ve birliğine, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, ahiret gününe, kaza ve kaderin Allah'tan olduğuna yürekten inanmaktır. Rahmet Peygamberinin insanlığa tebliğ ettiği tüm hakikatleri kalp ile tasdik, dil ile ikrar etmektir.

Aziz Müminler!

Hz. Âdem'in dünyasında iman, cennetini yitirse de onu yeniden kazanabilmek için umudunu kaybetmemek, mücadeleden vazgeçmemektir. İstikamet yürüyüşünde ayaklar kaysa da, yolun sonuna varabilmek için yeniden ayağa kalkma azmidir. İman, Hz. Nûh'un atölyesinde kurtuluş gemisi inşa etmektir. Zira sadece Rabbine güvenerek iman gemisine binen mümin, selâmet yurduna demir atacak ve ebedî kurtuluşa erecektir.

İman, Hz. Eyyüb'un çilehanesinde dermandır. Hz. Dâvûd'un mahkemesinde adalettir. Hz. Süleyman'ın mülkünde ilim ve hikmettir. Bazen darlıkla bazen de varlıkla imtihan edilen kul, bu imtihanları başarıyla geçebilecek kabiliyete sahip olduğunu unutmamalıdır. Çünkü Allah, kişiyi ancak gücünün yettiğiyle yükümlü kılar. Her zorluğun yanında mutlaka bir kolaylık ihsan eder.

Kıymetli Müminler!

İman, Hz. Yûsuf'un iffet ve edebinde, Hz. Yakub'un sabır ve duasında gizlidir. İman, canıyla imtihan olan evlat Hz. İsmâil'in, cananıyla imtihan olan baba Hz. İbrâhim'in teslimiyetlerinin kaynağıdır. Muhammed Mustafa (s.a.s.) gibi, sağ eline güneş, sol eline ay verilse dahi asla taviz verilmeyen ve vazgeçilmeyen büyük bir davadır iman.

Değerli Müslümanlar!

İman, kuru bir söz ve hayata yansımayan bir duygu değildir. İman, gönülde başlayıp bütün bedene yayılan ve fiiliyata dökülen eşsiz bir güçtür. Hayatın bütün yönleriyle iman arasında sıkı bir bağ vardır. Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.), bir hadis-i şeriflerinde bu gerçeğe şöyle işaret etmektedir: *"İmanın yetmiş küsur şubesi vardır. Bunların en üstünü Allah'tan başka ilâh yoktur" sözüdür. En alt derecesi ise yoldaki ezizet veren şeyleri kaldırmaktır. Hayâ da imanın bir şubesidir.*" (Nesâî).

Muhterem Müminler!

İman, kişinin özüne yansır. Hayatına anlam katar. Ona bir istikamet çizer. Kendisiyle, ailesiyle, toplumla ve bütün varlık âlemiyle iyi ilişkiler kurmasını sağlar. Yaratılış gayesine uygun bir yaşama bilinci sağlar.

İman, kişinin söz ve davranışlarına yansır. Mümin, dilinden ve elinden herkesin güvende olduğu güzel ahlaklı kişidir. Konuştuğunda doğruyu söyler. Halis niyetli, mütevazı, dürüst ve merhametlidir. Ancak bu şekilde sırât-ı müstakîme yani dosdoğru yola ulaşacağı bilir.

İman, müminin yüzüne yansır. Tebessümü sadaka bilen mümin, etrafına sevgi ve şefkat nazarıyla bakar. İman, müminin geçimine yansırken bereket, yuvasına yansırken mutluluk, bütünüyle hayatına yansırken de kurtuluş olur.

Aziz Müslümanlar!

Gönülden iman etmek ve bu imanın gereklerini yerine getirerek yaşamak hem mümin olmanın hem de ahirette mükâfata nail olmanın tek yoludur. O halde, dünyayı selâmet, ahireti de cennet yurduna dönüştürecek muhteşem bir imkan olan imanımızı salih amel ve güzel ahlakla süsleyelim. İnandığımız değerleri yaşamaya ve yaşatmaya gayret edelim.

Hutbemi, Yüce Rabbimizin iman edip, imanına uygun davranışlarda bulunanlara vaat ettiği şu müjdeyle bitiriyorum: *"Erkek ya da kadın, kim mümin olarak salih amel işlerse, elbette ona boş bir hayat yaşatacağız ve onların mükâfatlarını yaptıklarına karşılık olarak en güzeliyle vereceğiz."* (en-Nahl, 16/97).

ОТРАЖЕНИЯТА НА ВЯРАТА В НАШИЯ ЖИВОТ

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً
طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

Уважаеми мюсюлмани!

Иман означава да вярваме от сърце в съществуването и единството на Аллах, в Неговите меляикета, книги, пейгамбери, съдния ден и в отредената от Него съдба. Да засвидетелстваме с език и потвърждаваме със сърце всички истини, които е оповестил Пейгамбера (с.а.с.), изпратен като милост на хората.

Скъпи вярващи!

При Хазрети Адем (а.с.) иманът се явява като решителност, неизгубване на надежда и отново борба за спечелване на дженнета, след като вече един път го е изгубил. Дори и краката да се подхлъзват, трябва да се изправи отново, за да се достигне целта по правия път.

Иманът при Нух (а.с.) се проявил в построяването на кораба на спасението, тъй като само вярващите, които са повярвали и са се отдали на своя Господар, щели да се качат в гемията на вярата и след това да акостират на брега на вечното избавление.

Иманът при Хазрети Еюб се проявил като лек от страданията на този свят. При Хазрети Давуд вярата е справедливост, а при Хазрети Сюлейман – знание и мъдрост.

Именно затова рабът, който понякога е изпитван с имане, а понякога – с немотия, не бива да забравя, че разполага със способността да премине успешно през тези изпитания. Това е така, защото Аллах изисква от раба единствено, което е по силите му. И несъмнено при всяка трудност има и улеснение.

Мухтерем джемаат!

Иманът е скрит в целомъдрието и морала на Хазрети Юсуф и в търпението и дуата на Хазрети Якуб. Иманът е изворът на отдаденост при Хазрети Исмаил, който подчинил душата си на своя баща, а Хазрети Ибрахим бил изпитан с първородния си син.

Иманът е призивът, по отношение на който Мухаммед Мустафа (с.а.с.) никога не проявил компромис и бил готов да носи луната в лявата, а слънцето – в дясната ръка.

Скъпи мюсюлмани!

Иманът не е една празна приказка, която няма отражение в нашия живот. Напротив, това е уникална сила, която започва в сърцето, разпространява се в цялото тяло и се излива в деяния. Съществува тясна връзка между вярата и всички аспекти на живота. Тази истина е отразена от любимия ни Пейгамбер по следния начин: „*Вярата е седемдесет и няколко степени, най-висшата сред тях е словото „Няма друг Бог освен Аллах“, а най-низшата е човек да отстрани онова, което пречи, от пътя на хората. И свенливостта е част от имана*“ (Несаи).

Уважаеми вярващи!

Иманът се отразява върху същността на човека. Добавя смисъл в живота му. Насочва го към правата посока. Дава му възможност да установи добри отношения със себе си, със семейството си, с обществото и всички същества около него.

Иманът се отразява върху думите и действията на вярващия, от чиито език и ръце хората са в безопасност. Когато говори – казва истината. Той е добронамерен, смирен, честен и състрадателен. И знае, че само по този начин ще се насочи по правия път – сърат-и мустахим.

Иманът се отразява върху лицето на вярващия. И тъй като той възприема усмивката за садака, гледа всичко около себе си с обич и състрадание. Когато вярата се отрази в храната на вярващия, е благодат; когато се отрази в дома му – щастие, а когато се отрази в целия му живот – спасение.

Скъпи мюсюлмани!

Вярата от сърце и животът според изискванията на тази вяра е единственият начин човек да се превърне в истински вярващ и да бъде възнаграден в ахирета.

Тогава нека разкрасим вярата си с праведни дела и добър морал, което е прекрасна възможност да подобрим живота си на този свят и превърнем отвъдния в райска градина. Нека се опитаме да живеем и опазим ценностите, в които вярваме.

Искам да завърша хутбето си с благоветието на Всевишния Аллах, в което повелява: „*За всеки вярващ, мъж или жена, който извършва праведно дело, Ние ще отредим прелестен живот. И ще им въздадем отплата по-хубава от онова, което са вършили*“ (ен-Нахл, 16: 97).

EZELÎ DÜŞMANIMIZ ŞEYTAN

الْمَآءَ اَعْتَدَ لِيْكُمْ يَا بَنِي
آدَمَ اَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ اِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٧٠﴾
وَ اِنْ اَعْبُدُوْنِيْ هٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيْمٌ ﴿٧١﴾

Muhterem Kardeşlerim!

Okuduğum ayet-i kerimede Yüce Rabbimiz şöyle buyuruyor: **“Ey Âdemoğulları! Ben size, Şeytana kulluk etmeyin. Çünkü o, sizin için apaçık bir düşmandır. Bana kulluk edin. İşte bu dosdoğru yoldur, diye emretmedim mi?”** (Yasin 36/60-61).

Bir dadisi şerifte ise Peygamberimiz (s.a.s.) şöyle buyuruyor: **“İblis, Rabbine; “Senin izzetin ve celalin üzerine yemin ederim ki yaşadıkları sürece âdemoğullarını saptırmaya devam edeceğim” demiş. Allah da (c.c.); “İzzetim ve celalim hakkı için onlar af diledikleri müddetçe ben de onları bağışlayacağım”** (Ahmed b. Hanbel) karşılığını vermiştir.

Değerli Kardeşlerim!

Peygamberimiz (s.a.s.) itikâfta olduğu bir Ramazan gecesinde eşi Hz. Safiye kendisini ziyaret eder ve bazı ihtiyaçlarını getirir. Hz. Safiye eve dönmek için kalktığı anda, Rasûlüllah (s.a.s.) onu mescidin kapısına kadar uğurlar. O esnada oradan geçmekte olan iki sahâbi Peygamberi Efendimizi görünce fark edilmeden hızla oradan uzaklaşmak isterler. Sahâbilerin bu telâşını fark eden Allah’ın elçisi “Durun! Bu (eşim) Safiye binti Huyey’dir” der. Rasûlüllah’ın açıklama yapma ihtiyacı hissetmesinden mahcup olan sahâbiler, Ey Allah’ın elçisi diyerek, kendisi hakkında herhangi bir olumsuz düşünceye kapılmalarının söz konusu olmadığını söylerler. Bunun üzerine Peygamberimiz (s.a.s.) şöyle buyurur: **“Şeytan kanın dolaştığı gibi insanın içinde dolaşır. Doğrusu şeytanın kalplerinize yanlış düşünceler getirmesinden endişe ettim.”** (Müslim).

Kardeşlerim!

İnsan ile iblisin serüveni çok eski bir hadiseyle başlamıştır. Bu hadise ve gelişen olaylar Kur’an’da birçok yerde anlatılır. Allah Tealâ Âdemi yaratmış, ona şekil vermiş ve ruhundan üflemiş, sonra meleklere onun önünde secde etmelerini emretmişti. Melekler bu emre itaat ederek secde etmişler, ancak iblis kibirlenerek bu emri yerine getirmemişti. Yüce Allah da onu cennetten kovmuştu.

Hz. Âdem’in de cennetten yeryüzüne indirilmesinde, Âdem ile Havva’yı aldatan da o olmuştu.

Kardeşlerim!

Ceddimiz Hz. Âdem ve eşi Hz. Havva’ya düşman olan şeytanın ve onun yolundan gidenlerin, Âdemoğullarına da düşman olacağı muhakkaktır. Öyle ise şeytana uymamak için tedbiri elden bırakmamak gerekir. Yüce Rabbimiz şöyle buyuruyor: **“Ey insanlar! Şüphesiz Allah’ın vaadi gerçektir. Sakın dünya hayatı sizi aldatmasın. Sakın çok aldatıcı (Şeytan) Allah hakkında sizi aldatmasın.”** (Fâtır, 35/5). Şeytana karşı öncelikle Allah’a sığınmalıyız. Çünkü şeytan insanı Allah’tan uzaklaştırmaya çalışır. Onun işi aldatmaktır. Ancak samimi olarak Allah’a kul olan ve sığınan mü’minlere zarar veremez. Allah’ın zikrinden uzak duranlara ise musallat olur. Ayrılmaz bir arkadaş olur. Bu ezeli düşmanın tuzağına düşmüş olan insan, her türlü kötülüğe ve kötülük yapmaya açık hale gelir. Kendilerini şeytani tavır ve düşüncelere salanlar, yani; kibirlenenler, haset, fesat, gıybet, ayrımcılık, haksızlık ve adaletsizlik yapanlar, helal ve haram çizgisine dikkat etmeyip, Allah’ın nimetlerine karşı saygısızlık yapanlar, Allah’ı zikretmekten uzak duranlar... Şeytanın tuzağına düşmüş, aldanmış talihsizlerdir.

Ancak yaptığı yanlışın farkına varan, hata ettiği Allah’ın af ve mağfiretine sığınan, Hz. Adem gibi: **“Rabbimiz! Biz kendimize zulüm ettik. Eğer bizi bağışlamaz ve bize acımazsan mutlaka ziyan edenlerden oluruz.”** (el-A’râf, 7/23) diye dua ve istiğfar edenler, ihlas ile Rabbine yönelip kulluk bilincine erenler, şeytanın vesvese ve tuzaklarından emin olurlar.

Kardeşlerim!

Şeytanın kanımız gibi içimizde dolaşmasına, Yüce Allah’ın haram kıldığı yiyecekleri, içecekleri, davranış ve fiilleri faydalı gibi göstermesine fırsat vermemeliyiz. Aklımızı, kalbimizi, duygu ve düşüncelerimizi zehirlemesine de izin vermemeliyiz. Aile düzenimizi, neslimizi ifsat edecek, kardeşlik bağlarımızı yıpratıp, toplumsal huzurumuzu bozacak şeytani tuzaklara da asla düşmemeliyiz. Bizi Allah’ın zikrinden uzaklaştırmasına müsaade etmemeliyiz.

Hutbeme, şeytan karşısında almamız gereken tavrı bize öğreten ayet mealleriyle bitirelim: **“Ey insanlar! Yeryüzündeki şeylerin helal ve temiz olanlarından yiye! Şeytanın izinden yürümeysin. Çünkü o sizin için apaçık bir düşmandır.”** (el-Bakara, 2/168).

“Takvaya erenler var ya, onlara şeytandan bir vesvese geldiğinde Allah’ı hatırlar ve hemen gerçeği görürler.” (el-A’râf, 7/201).

ШЕЙТАНЪТ – ВЕЧНИЯТ НИ ВРАГ

الْمَ أَعْهَدُ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي

آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿١٧﴾

وَأَنْ أَعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿١٨﴾

Уважаеми братя!

В айета, който цитирах, Всевишния Аллах по-велява: „**Не ви ли повелих, о, синове на Адем, да не служите на шейтана? Той е ваш явен враг**“ (Ясин, 36: 60).

А в един хадис Пейгамбера (с.а.с.) казва: „Иблис казал на Аллах Теаля: „Кълна се в Твоето могъщество и величие, че ще продължа да заблуждавам Адемовите синове, докато са живи“. А Аллах (дж.дж.) отвърнал: „Заклевам се във величието и могъществото Си, че аз ще продължа да им прощавам, докато те търсят прошка от Мен!“ (Ахмед).

Скъпи братя!

В една рамазанска вечер, докато Пратеника на Аллах (с.а.с.) бил в итикяф, при него дошла съпругата му Сафийе (р.анха), за да му донесе някои необходими неща. Когато тя решила да си тръгне, Пейгамбера (с.а.с.) я изпратил до вратата на месджида. През това време двама от сахабиите на Пратеника (с.а.с.) минавали оттам и когато го видели, побързали да се отдалечат, за да не го притесняват. Като видял това, Расулюллах (с.а.с.) казал: „Спрете! Това е моята съпруга – Сафийе бинт Хузей“. Сахабиите се върнали назад и казали: „Субханияллах, о, Пратенико на Аллах! Нищо лошо не сме помислили!“. Тогава Пейгамбера рекъл: „Знам, но внушенията на шейтана се движат в тялото на човека така, както се движат кръвта във вените му. Не бих желал шейтанът да ви внуши лоши помисли...“ (Муслим).

Братя мюсюлмани!

Премеждията на човека с шейтана започват много отдавна. Тяхната история се разказва на много места в Корана. Аллах Теаля сътворил Адем, дал му форма и му вдъхнал от Своя дух, после заповядал на меляикетата да направят седжде пред него. Всички меляикета се покорили пред Неговата повеля освен Иблис, който се възгордял и отказал да направи седжде. Аллах Теаля го прогонил от дженнета. По-късно същият нашепнал на Адем и Хавва да вкусят от забраненото дърво, така станал причина те също да бъдат

изведени от дженнета.

Мухтерем джемаат!

Шейтанът, който бил явен враг на нашите пра-родители – Адем и Хавва, със сигурност ще бъде враг и на техните синове.

Щом е така, ние не трябва да изоставяме мерките против неговите нашепвания. Всевишния Аллах по-велява: „**О, хора, обещанието на Аллах е истинно. Никога да не ви подмамва земният живот и никога най-измамният (шейтанът) да не ви измами за Аллах!**“ (Фатир, 35: 5). Първоначално трябва да търсим убежище при Аллах от внушението (весвесе) на Иблис, тъй като той постоянно се старее да отдалечи човека от Аллах. Измамата е неговата работа, но той не може да навреди на истинските раби, които се осланят на Аллах. А онези, които се отдалечат от Всевишния Аллах и изоставят Неговото слово – Корана, за тях той става неразделим другар (ез-Зухруф, 43: 36).

Човекът, който е паднал в капана на този вечен враг, е уязвим за всички видове злини. Онези, които се оставят в ръцете на лошите нагласи и мисли, тоест високомерните, завистливите, злите; тези, които говорят зад гърба на хората, възгордяват се и се отнасят несправедливо към тях; и онези, които не внимават с границите на позволеното и забраненото, пренебрегват благодатта на Аллах и изоставят Неговото споменаване... Ето това са нещастниците, които са попаднали в капана на шейтана.

Освен онези, които осъзнават грешките си, и когато попаднат в грях, се осланят при милостта на Аллах и Неговата прошка и също като Адем отправят дуа: „**Господарю наш, угнетихме себе си и ако Ти не ни опростиш, и не ни помилваш, ще сме от губещите**“ (ел-Араф, 7: 23). Ето тези са хората, спасените от нашепванията на шейтана.

Скъпи братя!

Не бива да позволяваме на шейтана да се движи в телата ни и да ни разкрсява онова, което Аллах е забранил. Не трябва да му даваме възможност да натравя нашите умове, сърца, чувства и мисли.

Никога не бива да попадаме в зли помисли и внушения, които ще развалят семейния ни ред, братските ни връзки и социалния ни мир. Не бива да му позволяваме да ни отдалечи от споменаването на Аллах.

Искам да завърша хутбето си със следните айети, които ни учат как да се противопоставим на шейтана: „**О, хора, яжте от онова по земята, което е позволено, приятно! И не следвайте стъпките на шейтана! Той за вас е явен враг**“ (ел-Бакара, 2: 168).

„**Когато натрапливо видение – весвесе от шейтана, засегне богобоязливите, те си спомнят за Аллах и это ги зрящи!**“ (ел-Араф, 7: 201)

BİRLİK VE BERABERLİĞİMİZİN ÖNEMİ VE KARDEŞLİĞİMİZİN SEMBOLÜ CAMİLERİMİZ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى
وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ
اللَّهِ أَتْقَىٰكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿١٣﴾

Aziz Müminler!

Okuduğum âyet-i kerimede Yüce Rabbimiz şöyle buyuruyor: *“Ey insanlar! Şüphe yok ki, biz sizi bir erkek ve bir kadından yarattık ve birbirinizi tanımanız için sizi boylara ve kabilelere ayırdık. Allah katında en değerli olanınız, O’na karşı gelmekten en çok sakmanmanızdır. Şüphesiz Allah hakkıyla bilendir, hakkıyla haberdar olandır.”* (el-Hucurât, 49/13)

Bir hadis-i şerifte ise Peygamber Efendimiz (s.a.s) şöyle buyuruyor: *“Ey insanlar! Dikkat ediniz; Rabbimiz birdir, atanız da birdir. Takva dışında Arabin Arap olmayana, Arap olmayanın Araba; beyazın siyaha, siyahın beyaza bir üstünlüğü yoktur.”* (Ahmed b. Hanbel).

Aziz Kardeşlerim!

Allah Teâlâ, hepimizi bir erkek ve bir kadından, Hz. Âdem ve Hz. Havva’dan yarattı. Sonra tanışıp kaynaşmamız için bizleri farklı toplumu ve milletlere ayırdı. Bize, kendisine hakkıyla kulluk etmeyi, huzur ve güven içinde bir arada yaşamayı emretti. Tarihin belli dönemlerinde unutulmuş olsa bile insanın yaratılış gayesi işte budur. İnsanoğlu, ancak birlik, beraberlik içinde kardeşçe bir hayat sürer, sevgi ve saygıyı, yardımlaşma ve dayanışmayı çevresine hâkim kılar, yaratılışındaki bu hikmete uygun davranmış olacaktır.

Değerli Müminler!

Hiç şüphesiz İslâm, farklılıkların barış ve huzur içinde bir arada yaşamalarına dair hukukî ve ahlakî ilkeler getirmiş yegâne dindir. Birlikte yaşamanın en güzel örnekleri İslâm medeniyetinde mevcuttur. Zira İslâm medeniyeti, dünyanın her yerinde aynı evrensel değerleri savunan ve yaşatmaya çalışan bir barış medeniyetidir. Dini, dili, ırkı, rengi, mezhep ve meşrebi ne olursa olsun bütün insanların güven içinde yaşamalarını hedefleyen bir medeniyettir. Adaleti, merhameti, hak ve hukuka saygıyı bütün dünyaya öğreten bir medeniyettir.

Kıymetli Kardeşlerim!

Bizler, hayatımızı devam ettirdiğimiz her coğrafyada ve her şartta Kur’an’ın hayat veren ilkelerine uymakla mükellefiz. Son Peygamber Muhammed Mustafa (s.a.s)’in çağlar üstü örnekliğini esas almakla yükümlüyük. Zira insanlığın içinde bulunduğu güvensizlik girdabından kurtuluşu, Kur’an ve sünnetin rahmet ve hikmet yüklü mesajlarına uymakla mümkündür. Dünyanın

yeniden selam yurdu olması, İslâm’ın medeniyetler kuran eşsiz ilkelerine sınıksız sarılmaktan, farklılıkları çatışma ve yıkım sebebi değil, ilahi hikmetin gereği olarak görebilmekten geçmektedir. Yüce Rabbimiz Kur’an-ı Kerim’de bizleri birlik ve beraberliğe şöyle davet etmektedir:

“Hep birlikte Allah’ın ipine sınıksız sarılm; bölünüp parçalanmayın...” (Âl-i İmrân, 3/103).

Muhterem Müslümanlar!

Bugün bütün dünyanın muhtaç olduğu iyiliği yeryüzüne hâkim kılmak istiyorsak öncelikle Müslümanlar olarak bizler, birlik, beraberlik ve dayanışma içinde hareket etmeliyiz. Beşerî ilişkilerimizi canlı tutmalı, mânevî değerlerimizi korumalı, “Müslüman” adına yarışır şekilde, karşılıklı güven esasına dayanan bir kardeşlik bağıyla kenetlenmeliyiz. Zira Peygamber Efendimiz (s.a.s.), İslâm toplumunu oluşturan üyelerin bir binanın taşları gibi sıkı sıkıya bağlı olması gerektiğini ifade etmekte ve şöyle buyurmaktadır: *“Müminler, birbirlerini sevmeye, birbirlerine merhamet ve şefkat göstermeye, tıpkı bir organın rahatsızlandığında diğer organları da uykusuzluk ve yüksek ateşle bu acıyı paylaşan bir bedene benzer.”* (Müslim).

Aziz Müminler!

Her dinin olmazsa olmaz değerlerinden birisi de ibadet mekânlarıdır. Bu mekânların korunması, insanların huzur ve güven içerisinde bir arada yaşadıklarının en önemli göstergelerindedir. Biz Müslümanların da birlik ve beraberliğinin, kardeşliğinin en büyük sembollerinden biride şuan huzur içinde Rabbimizle ibadet ettiğimiz camilerimizdir. Camiler, Rahmanın huzurunda kalplerimizi birleştiren, bizlere birlik ve beraberlik ruhu aşılayan, kubbeleri altında bizleri aynı safta bir araya getiren, bedenlerimizle beraber gönüllerimizi birleştiren mübarek yerlerdir. Camiler, okunan ezanlarla bütün insanlığı tevhide ve kulluğa çağırın, mihrabıyla yüzleri ve gönülleri Cenâb-ı Hakkâ döndüren mukaddes mekânlardır. Minberi ve kürsüsüyle ilmin, ahlakın ve hikmetin öğretildiği fazilet okullarıdır.

Bu mukaddes mekânları inşa edenlerin güzel hallerini Yüce Rabbimiz şöyle haber vermektedir: *“Allah’ın mescitlerini ancak Allah’a ve âbiret gününe iman eden, namazı dosdoğru kılan, zekâtı ver en ve Allah’tan başkasından korkmayan kimseler imar ederler. İşte doğru yola ermişlerden olmaları umulanlar bunlardır.”* (et-Tevbe, 9/18).

Sevgili Peygamberimiz ise bir hadislerinde cami ve mescit inşa edenlere şu müjdeyi vermektedir: *“Her kim Allah için bir mescit bina ederse, Allah ona cennette bu mescidin benzeri bir köşk bina eder.”* (Müslim).

Muhterem Müslümanlar!

Müslümanlar olarak bizler, Kur’an-ı Kerim’i ve Peygamberimiz Muhammed Mustafa (s.a.s)’in sünnetini hayatımıza tatbik etmeliyiz. Bir taraftan çağı doğru okumalı, çağın gerekliliklerini yerine getirmeli, diğer taraftan da sahih din bilgisiyle kendimizi donatmalıyız. Barış ve huzuru, merhamet ve şefkati, adalet ve fazileti hayatımızın her alanına aktarmalıyız.

Hutbemi Allah Rasûlü (s.a.s)’in birlik ve beraberliğimizin temellerini oluşturan şu sözleriyle bitiriyorum: *“Mümin, insanlara canları ve malları hususunda emniyet telkin eden kişidir.”* (Tirmizi).

“Müslüman, elinden ve dilinden insanların güvende olduğu kimsedir.” (Nesâî).

ВАЖНОСТТА НА НАШЕТО ЕДИНСТВО И ДЖАМИИТЕ КАТО СИМВОЛ НА НАШЕТО БРАТСТВО

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى
وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ
اللَّهِ أَتْقَىكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ

Скъпи вярвачи!

В айета, който цитирах, Всевишния Аллах повелява: „*О, хора, Ние ви сътворихме от един мъж и една жена, и ви сторихме народи и племена, за да се опознавате. Най-достоеен измежду вас при Аллах е най-богобоязливият. Аллах е всезнаец, сведущ*“ (ел-Худжурат, 49: 13).

А в един хадис Расулulloах (с.а.с.) е казал: „*О, хора! Внимавайте: вашият Господар е Един и вашият баща – Адем, е един. Нито арабинът превъзхожда неарабина, нито белият човек – черния! Превъзходството между вас е само в страхопочитанието – таква!*“ (Ахмед).

Скъпи братя!

Аллах Теаля е създал всички нас от един мъж и една жена, от Хазрети Адем и Хавва. После ни сторил различни общности, за да се опознаем. Повелил ни да се молим, отдадени единствено Нему, и да живеем заедно в щастие и мир. Това е целта на човешкото сътворение, дори и тя да е забравяна в определени периоди от историята. Човекът ще последва мъдростта на творението си само тогава, когато заживее в единство, братство, обич, уважение и солидарност с останалите около него.

Азиз джемаат!

Без съмнение, ислямът е единствената религия, която е въвела правни и морални принципи, които помагат на различните хора да съжителстват в хармония и мир. Най-добрите примери за съвместен живот могат да се видят в ислямската цивилизация. Защото тя е цивилизация на мира, която защитава и се опитва да поддържа същите универсални ценности навсякъде по света.

Ислямът е религия, която цели да гарантира на всички хора – независимо от тяхната религия, език, раса, виждания и цвят на кожата – възможността да живеят заедно в безопасност. Това е цивилизацията, която е научила целия свят на справедливост, състрадание и уважение към чуждите права. В това отношение трябва да се знае, че зачитането на ценностите на всички религии е едно от най-важните учения на исляма и нашата цивилизация.

Скъпи братя!

Ние сме длъжни да спазваме житейските принципи на Корана при всички положения и където и да се намираме по света. Длъжни сме да последваме

вековния пример на Последния Пейгамбер Мухаммед Мустафа (с.а.с.). Защото освобождението на човечеството от недоверието, в което се намираме, е възможно единствено чрез следване на мъдрите послания на Корана и суннета на Мухаммед (с.а.с.). В Свещения Коран Аллах Теаля ни приканва към единството и братството по следния начин: „*И се привържете всички за въжето на Аллах, и не се разделяйте...*“ (Ал-и Имран, 3: 103).

Уважаеми вярвачи!

Ако отново искаме да върнем добротата, от която целият свят се нуждае днес, би трябвало да действваме в единство, братство и солидарност. Трябва да поддържаме човешките си отношения живи, да защитаваме нашите духовни ценности и да съхраняваме единството си, основано на взаимно доверие, подобаващо на мюсюлманите. Тъй като Пейгамбера (с.а.с.) определя членовете на ислямското общество като тяло, в което трябва да бъдат строго свързани един за друг, и казва: „*По своята взаимна обич, съчувствие и състрадание вярвачите приличат на тялото: щом някоя негова част заболее, цялото тяло страда от безсъние и треска*“ (Муслим).

Мухтерем джемаат!

Една от най-важните ценности на всяка религия е мястото за ибадет. Съхраняването на тези свещени места е един от най-важните показатели, че хората живеят заедно в мир и сътрудничество. Един от най-великите символи на единството и солидарността на мюсюлманите е джамията, където в момента се молим и правим ибадет на Аллах Теаля.

Джамиите са благословени места, в които се обединяват сърцата ни, присаждат у нас духа на единството и солидарността, сплотяват ни в една редица и заедно с физическото единство, обединяват и нашите сърца. Това са свещените места, които с езаните си призовават всички хора към единобожието – тевхид, а с михрабите си карат хората да обърнат лицата и сърцата си към Единствения Аллах.

Дженаб-и Хакк ни съобщава за състоянието на онези, които строят тези благодатни места, като повелява: „*Устройва джамиите на Аллах само онзи, който вярва в Аллах и в сетния ден, и кланя намаза, и дава зекята, и се страхува единствено от Аллах. Тези са напътниците*“ (ет-Тевбе, 9: 18).

А Мухаммед (с.а.с.) известява онези, които строят джамиите, като казва: „*Който построи джамия, Аллах ще построи за него дом със същите размери в дженнетта*“ (Муслим).

Уважаеми мюсюлмани!

Като мюсюлмани сме длъжни да прилагаме Свещения Коран и суннета на Мухаммед (с.а.с.) в нашия живот. От една страна, трябва да направим правилен прочит на епохата, в която се намираме, а от друга, да се снабдим с достоверни религиозни познания, за да разпространим състраданието, справедливостта, обичта и мира във всички аспекти на нашия живот.

Завършвам хутбето си с думите на Пейгамбера (с.а.с.), които са в основата на нашето единство и братство: „*Истински вярващ е онзи, от когото животът и имуществото на хората са в безопасност*“ (Тирмизи); „*Мюсюлманин е онзи, от чиито език и ръце хората са в безопасност*“ (Несаи).

